

[Arthur Jacobsen.]

kes, at det nok i forbindelse med løsningen af problemerne omkring byrdefordelingen ville have været praktisk, om den nye kommunestruktur for landkommunerne havde været ordnet samtidig med byernes og amternes forhold. Det må dog til sognekommunernes ros fremhæves, at de frivillige sammenlægninger har givet gode resultater, og kommunallovskommissionen har vel derfor ikke fundet, at man indtil videre skulle gennemføre en samlet, eventuelt tvangsmæssig sammenlægning af landkommuner. Mon ikke også mange af de små kommuner, efterhånden som reformen nu skrider fremad, bliver klar over deres egen utilstrækkelighed med hensyn til den service, alle borgere efterhånden vil kræve, uanset hvor de bor?

Det radikale venstre har gerne villet medvirke til kommunalreformen, hvoraf dette lovforslag kun udgør det første led, og vi håber, at sigtet: at gøre hvert bysamfund til én kommune og at skabe funktionsdygtige landkommuner og et system af amter, der kan løse de fælles problemer for land og by, må lykkes.

Frivillighedsprincippet har gennem de senere års debat om kommunesammenlægningen stået i forgrunden, og vi ser vel alle helst dette princip som det bærende. Det lille ord „normalt“ i § 3 er nøglen til et kompromis for løsningen af købstædernes og amternes forhold. Ud fra dette lille ord er man frivilligt gået ind for en løsning ud fra saglige synspunkter, og dette tjener de store kommunale organisationer til ære.

Det radikale venstre vil stemme imod mindretallets ændringsforslag, men for flertallets ændringsforslag og for selve lovforslaget.

Diderichsen: Liberalt centrum har som nævnt og begrundet ved de to førstebehandlinger en positiv indstilling til det foreliggende lovforslag. Vi erkender opgavens vigtighed, og vi hører på dette område fremtiden banke særlig kraftigt på døren. Netop derfor er det imidlertid vor overbevisning, at lovforslaget stadig — trods forbedringer i den rigtige retning — ikke er vidtgående nok. Vi vil ganske vist indrømme; at man skal være tilbageholdende med en hensynsløs

anvendelse af det, man kan kalde lineal-rationalismen, uden hensyntagen til historisk og traditionelt betingede forhold; men med skyldig hensyntagen hertil må vi dog advare mod at sammenblande disse hensyn med modstand, der kan være dikteret af kortsynede og snæversynede, lokalt betonede motiver, mod udformningen af et lovforslag, der dog har så vidtrækkende betydning for så at sige alle borgere her i landet i deres daglige liv.

Vor hovedindvending er stadig, at amtskommunerne er for mange, for små og for uhensigtsmæssige. Her burde der tages ganske anderledes afgørende skridt henimod en tidssvarende struktur derved, at man opdelte landet i nogle få funktionsduelige regionalkommuner. Mest sympati har vi som tidligere nævnt for landsplansudvalgets skitse nr. 4, der opererer med et så lille antal som 7 regionalkommuner. Lad mig her sige, at vi ville mene, at 7-9 måske var det fordelagtigste, det mest passende. Derved ville der skabes de bedste betingelser, for det første for den højt påkrævede decentralisering, som ikke opnås ved udflytningen af enkelte, isolerede institutioner, og for det andet for den regionale planlægning, idet denne kunne planlægges og udføres af de samme organer. Det ville også, som flere har været inde på, være til virkelig fordel for det kommunale selvstyre, idet kommunerne ville blive udrustet med langt større økonomisk slagkraft og kunne tillade sig at operere med en langt større stab af sagkyndige, ligesom det også i almindelighed ville være til fordel for erhvervslivets videre udvikling.

Endelig skal jeg endnu en gang betone, at vi finder det uforsvarligt, at Københavnsområdet, hvor problemerne er særlig påtrængende, holdes uden for loven.

Med hensyn til de foreliggende ændringsforslag må det af disse almindelige betragtninger fremgå, at vi i høj grad sympatiserer med de ændringsforslag, som er stillet af socialistisk folkeparti. Nu kom hr. Sigsgaard med en almindelig indledning til sine synspunkter, og jeg vil dog gerne reservere mig, at jeg finder disse socialistiske betragtninger ganske romantiske og uden nogen som helst sammenhæng med de saglige problemer, vi arbejder med. Hr. Sigsgaard er jo en ung mand, og man kan måske derfor til-